

Abonnement pour un an.

300 piastres

Edition spéciale 500 ptrs.

Adresse:

"IDJTIHAD," Constantinople.

Téléph. St. 865

XXIIème ANNÉE

1927, 15 Janvier No 220

الاجتهاد

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنه لکي [۲۴ نسخہ]

تورکيا ايجون ۲ ، خارج ايجون
۳ ، اعلا کاغدايسي ۵ ليرادر .

اداره خانه سي :

بغال اوغلنده « اجتهاد نهوي »

تلفون : استانبول ۸۶۵

يکرمی ايکينجي سنه

نومرو ۲۲۰-۱۵ کانون ثانی ۹۲۷

محب قدیمز سلیمان نظیف بکک ارتحالی

و بعض خاطرات

کندیسیله بر ربع عصرایکی طرفلی ودرت سهندبری دوستق یالکیز نیم طرفده اولارق بر طرفلی دوست یاشادینمز سلیمان نظیف بکک، بو ممتاز و مشهور شخصیت قلمیه نك تاریخ وفاتی هجرانه قید ایدیورز :

6 کانون ثانی 1927 . نظیف بکی استانبوله 1305 سنه سنده طائیشدم . سیاسی موقوف اولارق حبسخانه عمومیده بولونان عبدالحامید ممدوح ، علی کمال ، فخری و کنگان بکارک یاننده ایلاک دفعه ملاقی اولدق، اوده نیم کیی بو کنجلی زیارت کلدی؛ بروقه اون پدیره برابر استانبوله کتیرمشدی . جغال اوغلنده والیوم دوقورورفریق منیر بکک تحت تصرفده بولونان خانه ده مستأجرأ اقامت ایدرلردی . بو دوستق اوزون مدت یاشادی . بن طرابلس غربه نئی ایدیلدیکن بر مدت صوکره اوروپایه فرار ایتدیکنی او کرندم و سویندم احمد رضا بکک اداره سنده انتشار ایدن (مشورت) غزته سنده یازیلرینی کورمه یه باشلادم . (طرابلس غرب) دن (فیزان) ه کوندریلک اوزره ایکن تونس طریقیله اوروپایه رحلت ایتمه یه مجبور اولدیغم زمان اون مراد بکک برابر (پارس) ده بولدیم . (بحریه لیلره مکتوب) ی ، (معلومی اعلام) ی ابولا حرار طاهر نام مستعار یله انتشار ایتشدی (بحریه لیلره مکتوب) متهیج و مهیج رشاه ائردر . (اجتهاد کتبخانه سی) نك بشنچی کتبی اولارق انتشار ایدن (الجزیره مکتوبلری) یوکسک هیجانه طولودر و کمال لطفندن بو اثرک باشه « کیوم تل » ی خوارق پرورانه ترجمه ایدن اللریکی او پهرک سکا تحاف ایدیورم) سطرلربی یازمشدی . مراد بکک عودتندن بر مدت صکره بروسه ولایتی مکتوب ییله وطنه عودت ایتدکن صکره یینه بخاره مز دوام ایتدی . و مکتوبلرینک سطرلری آره سنده وطن پرورانه هیجانلری اوقونه بیلیوردی کرک اوروپاده کرک والیلکله بولندیغی زمانلرده یازدیغی بو مکتوبلرک چونغی محفوظدر . کندیسه یازدیغم مکتوبلرک رنده « بزطرابلس غربی ، روم الی یی ، یعنی غالب ایده جکیز فقط اوزمان ده قوتلی اولاجغز » دیمش اولدیغی و بونک تماماً تحق ایتمش بر خبر غیب تاقی ایتدیکی 1910 تاریخلی و شیمدی کوزمه ایلیشن بر

مکتوبنده یازیور . انفعالی شدید ، نا تحرود و نامتناهی اولدیغی کیی دوستلغی ده جوشقوندی . بو کون کوکاره چیقاردیغی یارین اسفل سافینه صوقاق بودیشک و دیشله یی قلمک مقتضای مزاج و فطرتی ایدی . 1918 ده 128 نومرولو (اجتهاد) ده (حقیقت هر شیدن اوستون) عنوانلی مقاله ده کوچوک و عمومی بر تلمیح ربع عصرلق دوستلغمزک نظیف بک طرفدن آتسه ویریله سنه کفایت ایتدی ، قدیم و قیمتدار مرحوم دوستمک بور کتبه بکا قارشى سونمز بر کین و خصومت جهنی قویان عبارده شوایدی « وجدان صاحبی هر انسان ایچون واولویتله بویله اولان هر محرر ایچون بو قدار اسباب عصیان و هیجان میدانده دورور و کوزلری و یورکلی طیرمالارکن محررلر مزنده دن بونلری تقیجاً برسس چیقارما یور بالعکس بو حزن انکیز ایش [۲۴ واغون شکرک کمرکسز کچیریلیمی] قهرمانه [دامادی و اوزمانلر معارف ناظرلغندن مستعفی شکری بکک] عائد صحیفه لرده بر الفاظ ولوله سی قوپارارق افکار عمومی یی باشقا شیرله اشغال ایتک کیی بر تعییه قلمیه اجرا ایدر کورونیور . بویله کورونیور دیورم چونکه عینی محرر بر ایکی هفته اول 24 واغون شکر قهرمانک ، محبت وطنیه و فضیلت سیاسیه تمثال مقدس و معظمی شهید اعظم مدحت پاشایه [حاشا وکلا] اختلاس و ارتشا اسناد ایتیمسی بحق کوسترمک ایچون بیوده بذل مجهود ایدیوردی . بز بوقلمدن و یا قلملردن حقیقی یازماق بکلرک ، حقیقه مزار قزماق دکل . اسمی کچه یین و حرب عمومی فلاکت عمومی سی صره سنده جمال پشانک انور یاشانک مداحلغنه مقابل ثروت و سعادت تأمیننه باون بعض ارباب قلمک شمول تلمیحنه داخل اولان دوستم نظیف بکی باناخصم جان یاپان سطرلر بونلردر . بن اتحاد حکومتی ارکانک اکثریت عظیمه سی « خسته سنک علاجی چالان طیب لر » دیه توصیف ایتشدم بومقاله نك انتشارندن پک آزمون اول ، (آتی) غزته سنک 25 نومرولو نسخه سنده « (آتی) اوتیه بری یه جاته جاغنه و ، مثلاً عبدالله جودت کبی تاریخ ادبیاتمه ز و ادبیات تاریخیه مزه نامی آلتون حروف ایله یازلغه لایق بر محب عزیز مزه ولولطیقه اولسون تلمیحانده بوله جغنه بویله یازیلری و استاد حکایه حسین

رحمی بك كې بر سر افراز ادبك بدیهه لړنی احتوائتسین»
 عبادرسنی یازمشدی و بو مقاله نك عقب انتشارنده،
 هیچ بر یومی غزته ده جای قبول بولمیان و آنجاق
 (سیل الرشا) ك بك ایشه كلن بر ذهنیت و عوامك
 تعصب دینینی قودورتاجق بر افاده ایله یازدینی هجومنا-
 مهده اسخی دن تاریخ ادبیانه آلتون حروفله یازیلماستی
 ایستدکی دوستی «حکیم اولدینی، شاعر اولدینی
 اعلان ایدز بر مطرباز» کله لریله توصیف ایتشدی .
 شو خاطر دینی ذکر ایدیشم مرحومك مزاجنده کی سرعت
 و شدت تشوولی کوسترمک ر .

کین ایله تغدی ایتدیکنی سواردی و «کیم دیندر»
 سوزینی شعار اتخاذ ایتشدی حقنده کین بسله نیکی کیسه نك
 معصوم بر قوزی اولماسی اونك قلمنی آچ بر صیرتلان
 کچی جوشد وروردی. اونك دوستی اولاندیکلرینه رغما
 کلی سومیه، کورمه یه و توقلامیه دوام ایتیه کیوزه
 آیلرلردی . بز قاج آی اول (وقت) ده طوروب اورورکن
 علیهمده اتهامات ایله دولو بر مقاله سی انتشار ایتدی
 (وقت) مدافعه مکده نشرینه آماده اولدینی مقاله نك آلتنه
 یازمق نرا کتی ابراز ایتشدی. بواتهامه جواب رد ویرمه می
 اصرار ایله توصیه ایدنلره شو جوابی ویردم . اسکی
 دوستمك آچ قورت قلمی براقق قارشی طویورسون .
 مرحوم سید بکله مجلس معوثانده «ازمیر دستان دکلدز»
 دیمش اولماسندن و احوالی وائی استخفاف ایتش کورو-
 نه سندن غضبه کله رك عینی جمله یی سرنامه اتخاذ ایله یازمش
 اولدینی مقاله یی اونوتمش اولابیلر و صاچ و صقالنك بم
 بیاض اولدانی کوستردنك آینه یه باقیمه یایر . فقط بن
 ملا ناسده و وقت قارئلرینه سیر و تماشا موضوعی
 اولق ایچون وجودنی زیتون یاغنه بویایراق و کسبت کیهرک
 اسکی دوستمه کوزش طوتمق و سن فناسین بن اییم ،
 سن فناسین سن جاهلسین بن عالم دیمك ایچون کندمده
 آرزو و استعداد دویماماقدهیم . بر سفینه غرق اولورکن هیچ
 و سکنه سی موت محقق قارشیدنده بولونورکن یکدیگرینك
 خصم جانلری اولانلارک بیه اوپوشه رك اولوم دیارینه
 کبر دکاری کورولور . بزم کچی عمر طبیعی مدتی اکمل ایتش
 آق صاحب لرك اولنردن فرقی جوق یوقدر .

«در کشور ما میر اجل راه ندارد

از مرگ میریم عزرا را نشناسم»

دیسه کده بوگون یارین اجل افندی نك کشور حیاتمه
 کیروب اولومی ده عزرائیلی ده بزلره [بزسالخوردلره]
 «طایتماسی لابددر». صوك اجتهاد نسخه سنده بیوک
 محبت عنوانلی شو قطعه یی یازارکن اسکی دوستمك
 نظری آلتنه دوشمه سنی تأمل ایتش اولدینی قید
 ایتمه لییم :

آچدم جهانیه رحم و اخوت قوجانی

هردی حیاته ذره لرم «قارداشم» دیور؛

الف نوالریله یوره کلر پر اهراز

ای دشمن نه دن یوره کک بن طاشم «دیور»؛

قیمتلی وقیم دوستمك غمده دارغین کیتدیکنه و آرتق
 حسرتمك ابدیت کربادینه قالدیغنه دلخونم . فقط بو عالی قلمنی،
 شدت انفعال ایله معلول مزاجلی عزیز و اسکی دوستم
 آنا بابا بر قارداشی اولان مجسم نراحت و نجات فلق
 عالی بك قارده شمه زله اوچ سنه دنبری دارغین و فراش
 اختصارنده بیه بولوناماش اولق درجه سنده دارغین
 و قیزغین کیتمش اولماسی بلکه بزلر ایچون تخفیف اله

مرحوم سالیان لطیف بك

اوف مکتوبی

برسنه اول صوئوق، قارلی، یاغمورلی بر کونده
آرابه ایله « طربزون » دن « بایورد » ه کیدیوردیم .
فاصله سزیاغان رحمت، طاعلردن اریوب صیزان قارلر شوسه یی
چامور دریاسی حاله صوقش، برچوق یرنده چوکوتیلر،
یاریقئر حصوله کتیرمشدی . درین قارا کلک اوچوروملره
یووارلانماق ایچون، یولک بوزوق محالرینی یورویه رک
کیمکه مجبور قالمشدم . زیراخت اجتماعلردن قوپوب کلن
سیلرک تخریباتی پک قورقونج و تهلاکلی ایدی . اوافق
بر دقتسزلک، حیوانلرک اورکمه سی بویوک بر قضا
چقارده بیاردی . بوسبله یاغموره، چاموره و یورغولنه
باقه یه رق قوجه « زغانه » یی باشدن باشه یایا کچمشم .
پیس وایسدن سیم سیاه اولمش قرانلق خان کوشه لرند
کونلرجه سوروندکن مخوف و آجی اوغولتولر یاپارق
أسن متهور، چیلغین فرطنده ساعتلرجه تیترده ککن
صوکرا، (بایورد) ه پک یورغون واصل اولدم .
اون کون اول، استانبول دونمک ایجاب ایتدیکی
زمان، « زغانه » یی آشارکن چکدیکم اذیت « خمسی
کویی » نده طوتولدیغمز مدھش، بوغوجی قار تیپسی
درحل کوزومک اوکونه کلدی . الک قصه طریق اولدیغنی
او کر ندیکم « بایورد » ه اوف یولندن عودتی موافق کورد .
مارتک ایکنجی کونی، ساعت اون درت بوچوقده
« ذهنی » نک « جوی روح » دیدیکی حزین و حسلی
کوزدل جوروحی تعقیبا یوله چیققد . وادی بونجه اوزانان
کادطاشلق، کاه قارلی تپلر بول بر آیدینلق ایچنده پارلیور
طبیعت صانکه؛ قسونلی وقرانلق قیشک سرین وایصلاق
هواسیله بونالمش، نورو ار اوت صاچان کونشه قاووشدیغنه
سویبور کیدی .

مدار اولاجق بر حالت مخصوصه اولور . بن تابوتی
کوز یاشلریله تعقیب ایتدم . اونک بنی استقلال محکمه لرینه
سوق واک آغر عاقبتلره و عقوبتلره اوغراتمق قصه دیله
اتهامات واسناداتده بولونمش اولماسی بن اونی ابدی
منزله کوز یاشلریله تشییع ایتمه اصلا مانع دکلدر .
محبت دینک اییی و معتاد دیاقتی بودر . اون ایکی سنه اول
انتشار ایتمش اولان (نوسال ملی) نک ۲۷۸ نجی صحیفه
سنده مندرج شوسطرلری استتساخ ایله مرحوم و مغفور
دوستم حقه ده کی خاطرات محزنه و کلمات محزنه مه نهایت
ویریورم :

سلیمان نظیف بک

ایشته بر ذکا، که تماماً کندی کندینک استادی،
کندی کندینک شا کردی در . منتظم هیچ بر مکتب
کورمه مش فقط « مکتب » صاحبی اولمق قوتی کوستر مشر .
منظوم یازار، مشور یازار .

منظومه ارینک همان هیچ بری یوقدر، که ایچنده شباب
کله سی بر کره اولسون قوللانیامش بولونمایین . بوندن
استدلال ایدرم، که اوکالهام الی اولان آتبحق شباب در،
أبدی کنجالت در، أبدیتک صاچلری آغارسه ینه سلیمان
نظیفک عشق شابی بر ناوتوانا لاجقدر .

شاعریت اوکا دکل او شاعریت حاکم در . بوفکریمی
« او آرتیست در » دیمکه افاده ایده بیلیم . بویه نظم
یازانلر چوقدر .

نژینه کالم، اونک کبی نر یازان هیچ چوق دکلدر،
اونک نژی یوکسک داغلرک باشندن لاینقطع دوکولان
بیوک برصو، مثلاً « اکین » شهرینک معظم « قاضی کولی » نک
ایکی بیک متریه یاقین ارتقاءن قولاق صاغیر ایدیچی
کورولتولرله آشانی دوشن بش متره قطرنده صوو کوپوک
ستونی کیی در . بو معظم ولوله و موسیقی الفاظک بیر
مخدوری واردر : انسان بو رنظنه الفاظک سحار و سحار
غلله موسیقی آلودی ایچنده مفکر دنک و محاکمه نک حصه
تنقیدی ویرمه یه میدان بولامز . قرء بر شهامت افاده و الفاظ
کردبادی ایچنه آلینارک، محررک ایسته دیکی طرفه کوتو-
رولور؛ نتیجه، موسیقی صوصد قدنصو کره، آ کلاشیلیر .
بن سلیمان نظیفدن آ کلا دیغم بودر و بکله دیکم بودر .

محتشم و سحر و - بومتمازیتله بعضاً - تهلاکلی بر محرر در .
دوستم سلیمان نظیف آ رسلانلره اوینایان واونلره حاکم
اولان بر جانباز کیی الک وحشی و غیر مونس کله لرله
اوینار، بن نظر مرده ایسه کله لرک آ رسلانلی آ رسلانلرک
آ رسلانلغندن داها هیبتلی، داها مخاطره لی و باخصوص
داها مستمردر .